Prifysgol Cymru, Casnewydd
Datganiadau Ariannol am y flwyddyn yn diweddu 31 Gorffennaf 2006

CYNNWYS

	tudalen
Adroddiad Bwrdd y Llywodraethwyr	2-4
Rheolaeth Gorfforaethol	5-6
Cyfrifoldebau Bwrdd Llywodraethwyr Prifysgol Cymru, Casnewydd	7
Adroddiad Annibynnol yr Archwilwyr i Fwrdd Llywodraethwyr Prifysgol Cymru, Casnewydd	8-9
Datganiad o'r Prif Bolisïau Cyfrifydda	10-12
Cyfrif Incwm a Gwariant Cyfunol	13
Datganiad Cyfunol o Wargedau Cost Hanesyddol	13
Datganiad o Gyfanswm yr Enillion a Cholledion Cydnabyddedig Cyfunol	14
Mantolenni	15
Datganiad Llif Arian Cyfunol	16
Nodiadau i'r Datganiadau Ariannol	17-35

ADRODDIAD BWRDD Y LLYWODRAETHWYR

1. Cwmpas y Datganiadau Ariannol

Mae'r Datganiadau Ariannol hyn yn cwmpasu gweithgareddau Prifysgol Cymru, Casnewydd ('y Brifysgol') a'i his-fentrau am y flwyddyn yn diweddu 31 Gorffennaf 2006. Mae gan y Brifysgol dri is-gwmni y manylir arnynt yn nodyn 14 i'r Datganiadau Ariannol.

O ganlyniad i'r newidiadau a wnaed gan Ddeddf Addysg 1994 ac i'r lefel o reolaeth a ymarferir, mae canlyniadau Undeb y Myfyrwyr wedi cael eu cyfuno â chanlyniadau Grŵp y Brifysgol.

Mae canlyniadau Cymdeithas Amgylcheddol Allt-yr-yn a Chaerllion wedi cael eu cyfuno â chanlyniadau'r Grŵp hefyd o ganlyniad i'r rheolaeth a ymarferir dros y gymdeithas anghorfforedig hon.

2. Bwrdd y Llywodraethwyr

Yn ystod y flwyddyn yn diweddu 31 Gorffennaf 2006, mae'r bobl ganlynol wedi gwasanaethu fel aelodau o Fwrdd Llywodraethwyr y Brifysgol:

Mr R Peachey (Cadeirydd hyd Fai 2006)
Mr A Wilkinson (Dirprwy Gadeirydd a Chadeirydd Dros Dro o Fai 2006)
Mr M Knight (Dirprwy Gadeirydd Dros Dro o Fai 2006)
Yr Athro J R Lusty (Is-Ganghellor)
Ms S Burton
Mrs P E Davies
Mr R Flatman (penodwyd Rhagfyr 2005)
Mr S Howell (penodwyd Rhagfyr 2005)
Mr E Jones
Syr H Jones
Mr G Keighley
Mr C Griffiths (cynrychiolydd UM)
Mr K Perkins
Yr Athro P S J Spencer
Mrs H Taylor
Y Gwir Barch. D Walker

3. Canlyniadau ar gyfer y flwyddyn

Crynhoir Cyfrif Incwm a Gwariant Cyfunol y Brifysgol am y flwyddyn yn diweddu 31 Gorffennaf 2006 fel a ganlyn:

	2005/06 £000	2004/05 Ailddatganwyd £000
Incwm	35,894	33,784
Gwariant	35,830	34,198
Gwarged / (diffyg)	64	(414)
Trosglwyddo o Gronfeydd	526	526
Gwarged Cost Hanesyddol	590	112

Roedd gan y Brifysgol warged gweithredol bach a gwarged cost hanesyddol o £0.6 miliwn. Yn awr bod y cyfnod trosiannol wedi mynd heibio, mae'r cyfrifon yn adlewyrchu'r ffaith bod y safon gyfrifydda pensiynau, Safon Adrodd Ariannol 17 (SAA 17), wedi cael ei mabwysiadu. Ni wnaeth hyn fawr ddim gwahaniaeth i'r canlyniad net ar gyfer y flwyddyn bresenol, ond mae'r ffigurau a ailddatganwyd ar gyfer y flwyddyn flaenorol yn waeth o £426 o filoedd. Tyfodd incwm yn ôl y disgwyl a chadwyd costau dan reolaeth. Aeth y Brifysgol i gostau ailstrwythuro o ganlyniad i ddatblygu'r cwricwlwm, ond er gwaethaf hyn roedd y canlyniad cyffredinol yn well na'r gyllideb.

- **Y Sefyllfa Ariannol**

Yn sgil mabwysiadu Safon Adrodd Ariannol 17, ymgorfforwyd rhwymedigaeth pensiwn sydd wedi

arwain at ostyngiad o £9 miliwn yn asedau net y Brifysgol. Cynyddodd yr asedau net yn ystod y flwyddyn, yn bennaf o ganlyniad i godi adeilad newydd ar ein campws yng Nghaerllion. Yn ystod y flwyddyn ariannwyd hyn drwy ddefnyddio ein hadneuon tymor-byr, ond ailgyflenwyd y rhain ar ddiwedd y flwyddyn drwy dynnu i lawr fenthyciad tymor-hir newydd.

- **Recriwtio Myfyrwyr**

Roedd nifer y myfyrwyr cyfwerth ag amser-llawn a gofrestrwyd gan y Brifysgol yn ystod 2005/06 unwaith eto yn fwy na nifer y lleoedd a gyllidwyd gan CCAUC. Bu cynnydd bach yn nifer y myfyrwyr amser-llawn o'r DU a'r UE, ond gwelwyd gostyngiad yn nifer y myfyrwyr rhan-amser. Roedd nifer y myfyrwyr tramor yn debyg i'r llynedd, ond cynyddodd yr incwm o ffioedd.

4. Costau pensiwn

Mae costau cyflog y Brifysgol yn cynnwys cyfraniadau pensiwn cyflogwr i Gronfa Bensiwn Gwent Fwyaf (Torfaen). Esbonnir costau pensiwn yn fanwl yn nodyn 31. Mae'r datgeliadau yn y nodyn hwn yn unol â Safon Adrodd Ariannol 17 sydd wedi cael ei mabwysiadu'n llawn erbyn hyn gan fod y cyfnod trosiannol wedi mynd heibio. Yn achos Cronfa Bensiwn Gwent Fwyaf (Torfaen), gwelwyd cynnydd o £0.3 miliwn yn y rhwymedigaethau net amcangyfrifedig yn ystod y deuddeng mis diwethaf. I ymdrin â'r rhwymedigaethau hyn, cynyddodd y Brifysgol ei chyfraniadau i'r cynllun o 12.9% i 13.3% ar 1 Ebrill 2006. Byddant yn cynyddu ar 1 Ebrill yn flynyddol tan 1 Ebrill 2008 pan gânt eu gosod ar 13.9%. Mae'r cynnydd graddol hwn mewn cyfraniadau'n golygu bod y cyfraniadau, yn 2005/06, yn llai na'r gost wasanaeth gyfredol a gyfrifwyd o dan SAA 17. Yn ogystal, mae cost cyllid net a cholled actiwaraidd wedi cael eu cyfrifo, wedi'u gwrthbwyso gan enillion gwasanaeth yn y gorffennol.

5. Gwariant Cyfalaf

Yn ystod y flwyddyn, gwariodd y Brifysgol £5.4 miliwn ar adeiladau, £4.1 miliwn ohono ar adeilad newydd ar gampws Caerllion. Roedd prosiectau eraill o raglen 2005-2006 yn cynnwys stiwdio sain a cherdd â'r cyfarpar diweddaraf yn Adeilad Rathmell, cwblhau adnewyddu'r ffreutur, a sefydlu'r Ganolfan Dyscovery ar gampws Allt-yr-yn. Parhaodd y rhaglen o weilliannau i'r ystad yn unol â'r archwiliad anabledd. Gwariwyd dros £1 filiwn ar gyfarpar a ffitiadau.

6. Llifoedd Arian

Y mewnlif arian net o weithgareddau gweithredu sy'n parhau oedd £0.5 miliwn, perfformiad gwaeth na'r llynedd. Bu cynnydd o £0.4 miliwn mewn dyledwyr a rhagdaliadau, yn wahanol i'r gostyngiad y llynedd, tra bu lleihad mewn credydwyr (symiau sy'n ddyledus o fewn blwyddyn). Bu gostyngiad o £4.7 miliwn mewn gweddillion adnau tymor-byr, yn bennaf gan i ni ddefnyddio ein gweddillion i ariannu prosiect adeiladu cyn tynnu i lawr fenthyciad tymor-hir yn fuan wedi diwedd y flwyddyn. Ar ôl caniatáu ar gyfer gwariant cyfalaf o £6.5 miliwn, wedi'i wrthbwyso gan grantiau ac adenillion ar fuddsoddiadau o £1.5 miliwn, bu cynnydd o £0.1 miliwn mewn gweddillion arian net.

7. Talu Credydwyr

Mae'r Brifysgol yn ymdrechu i dalu cyflenwyr yn unol â'r telerau talu y cytunwyd arnynt. Ond gan ei bod hi'n bolisi gan y Brifysgol i gael y telerau mwyaf ffafriol ar gyfer ei holl drafodion, nid oes unrhyw delerau unffurf ar gyfer talu credydwyr.

8. Amrywiaeth mewn Cyflogaeth

Mae'r Brifysgol wedi ymrwymo i hyrwyddo amrywiaeth a sicrhau cyfle cyfartal i staff a

myfyrwyr fel ei gilydd. Mae gennym amryw o bolisïau a chynlluniau yn eu lle i hybu hyn.

Mae gan y Brifysgol Bolisi a Chynllun Gweithredu Cydraddoldeb Hiliol sy'n cynnwys targedau sy'n cael eu hadolygu a'u monitro'n rheolaidd. Cysylltir y targedau â meysydd perthnasol y Cynllun Strategol. Mae Adrannau ac Ysgolion wedi parhau i roi sylw i Amrywiaeth ac mae Cynlluniau Gweithredu Cydraddoldeb Hiliol bellach yn eu lle mewn llawer maes ac fe'u hadolygir yn rheolaidd.

Ers sicrhau symbol 'Two Ticks' y cynllun Positif Ynghylch Anabledd ym mis Ionawr 2004, mae'r Brifysgol wedi parhau â'r gwaith sy'n angenrheidiol i gynnal ei hymrwymiadau (h.y. y Cynllun Cyfweliadau Sicr, hyfforddiant ac ymwybyddiaeth, cadw staff sy'n dod yn anabl yn ystod cyflogaeth, y broses adolygu flynyddol).

Mae'r gwaith ym maes Amrywiaeth a Chydraddoldeb yn canolbwyntio ar hyn o bryd ar faterion anabledd, oedran a rhyw, er mwyn rhagweld deddfwriaeth sydd ar y gweill.

9. Cyfraniad y Staff

Mae'r Brifysgol yn rhoi pwyslais mawr ar gyfraniad ei staff ac ar gyfathrebu da gyda hwy.

Anogir y staff i gymryd rhan mewn ymgynghoriadau ffurfiol ac anffurfiol ar lefel y Brifysgol a'r adran, weithiau drwy fod yn aelodau o Bwyllgorau ffurfiol (e.e. y Bwrdd Academaidd, y Pwyllgor Datblygu a Chynllunio Academaidd, a'r Panel Amrywiaeth). Hefyd gall staff a etholir adlewyrchu barn staff academaidd a staff cymorth yng nghyfarfodydd Bwrdd y Llywodraethwyr.

10. Casgliad

Mae llwyr fabwysiadu SAA 17 wedi arwain at leihau asedau net y Brifysgol.

Cafodd y gwarged gweithredol a'r gwarged cost hanesyddol o £0.6 miliwn eu cyfrifo ar ôl diddymu costau ailstrwythuro mewn perthynas â datblygu ein portffolio, a gwariant arall yn gysylltiedig â'n strategaeth ystadau a'n gweledigaeth o sefydlu campws newydd yng nghanol Casnewydd.

Mae'r Brifysgol yn parhau i reoli ei materion ariannol yn ddoeth, gan ei galluogi i dyfu a datblygu mewn ffordd gynaliadwy.

Mr A Wilkinson
Cadeirydd

RHEOLAETH GORFFORAETHOL

Mae Bwrdd y Llywodraethwyr yn croesawu adroddiad y Pwyllgor ar Agweddau Ariannol Rheolaeth Gorfforaethol ("Pwyllgor Cadbury"), a Chod Ymarfer Gorau Pwyllgor Cadbury. Er nad yw'r Brifysgol, gan ei bod yn gorfforaeth â statws elusennol a ffurfiwyd drwy Ddeddf Seneddol, yn cael ei rheoleiddio gan Gyfnewidfa Stoc Llundain, mae Bwrdd y Llywodraethwyr yn fodlon bod y Brifysgol a'r Grŵp wedi cydymffurfio drwy gydol y flwyddyn â darpariaethau'r Cod, ar wahân i'r rheiny'n ymwneud â chontractau gwasanaeth a dewisiadau stoc cyfarwyddwyr na allant gael eu cymhwyso at Brifysgolion.

- **Crynodeb o Strwythur Rheolaeth Gorfforaethol y Brifysgol**

Mae Bwrdd Llywodraethwyr y Brifysgol yn cynnwys unigolion lleyg ac academaidd a benodwyd o dan Offeryn ac Erthyglau Llywodraeth y Brifysgol; mae'r mwyafrif ohonynt yn anweithredol. Mae rolau Cadeirydd a Dirprwy Bwrdd y Cyfarwyddwyr wedi'u gwahanu oddi wrth rôl Is-Ganghellor y Brifysgol. Mae'r materion a neilltuir yn arbennig i Fwrdd y Llywodraethwyr wneud penderfyniadau arnynt wedi'u nodi yn Offeryn ac Erthyglau Llywodraeth y Brifysgol, yn ôl defod ac o dan y Memorandwm Ariannol gyda Chyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru ("CCAUC"). Mae Bwrdd y Llywodraethwyr yn gyfrifol am gyfeiriad strategol y Brifysgol a'r Grŵp, am gymeradwyo datblygiadau mawr ac am dderbyn adroddiadau rheolaidd gan Swyddogion Gweithredol ar weithrediad ei fusnes o ddydd i ddydd ac ar ei is-gwmnïau ac Undeb y Myfyrwyr.

Bydd Bwrdd y Llywodraethwyr yn cyfarfod o leiaf bum gwaith y flwyddyn ac mae ganddo sawl Pwyllgor, gan gynnwys Pwyllgor Cyllid, Polisi Cyflogaeth a Materion Cyffredinol, Pwyllgor Tâl a Phwyllgor Archwilio. Mae'r holl Bwyllgorau hyn wedi'u sefydlu'n ffurfiol gyda chylch gorchwyl ac mae'r rhan fwyaf o'u haelodau'n aelodau lleyg o Fwrdd y Llywodraethwyr, y mae un ohonynt yn Gadeirydd.

Gwaith y Pwyllgor Cyllid, Polisi Cyflogaeth a Materion Cyffredinol yw rhoi argymhellion i Fwrdd y Llywodraethwyr ynghylch cyllidebau blynyddol y Brifysgol a monitro perfformiad mewn perthynas â chyllidebau a gymeradwywyd.

Gwaith y Pwyllgor Tâl yw pennu tâl blynyddol staff uwch.

Bydd y Pwyllgor Archwilio yn cyfarfod bob chwarter fel rheol. Gwahoddir yr Archwilwyr Allanol a'r Archwilwyr Mewnol i fynychu'r cyfarfodydd i drafod eu casgliadau ac argymhellion ar gyfer gwella systemau rheolaeth fewnol y Brifysgol a'r Grŵp, ynghyd ag ymateb a chynlluniau gweithredu'r rheolwyr. Bydd hefyd yn derbyn ac yn ystyried adroddiadau gan CCAUC fel yr effeithiant ar fusnes y Brifysgol a'r Grŵp ac yn monitro cydymffurfiad â'r gofynion rheoleiddio. Bydd yn adolygu datganiadau ariannol blynyddol y Brifysgol a'r Grŵp ynghyd â'r polisïau cyfrifydda.

Datblygwyd Proffil Risg Corfforaethol cynhwysfawr er mwyn helpu Bwrdd y Llywodraethwyr a'r Rheolwyr Gweithredol gyda gweithrediad y Brifysgol, ei his-gwmnïau ac Undeb y Myfyrwyr. Yn unol â pholisi risg y Brifysgol, aseswyd y risgiau ar sail eu tebygolrwydd ac effaith er mwyn gosod y lefel briodol o reolaeth ar gyfer pob un ac fel bod modd eu blaenoriaethu. Mae'r Proffil Risg Corfforaethol yn cynnwys y system gyfan o ddulliau rheoli, ariannol ac fel arall, a sefydlwyd i roi sicrwydd rhesymol o effeithiolrwydd ac effeithlonrwydd gweithrediadau, rheolaeth ariannol fewnol, a chydymffurfiad â chyfreithiau a rheoliadau. Mae'r Brifysgol yn gwneud ei gorau bob amser i wella effeithiolrwydd ac

effeithlonrwydd ei gweithrediadau ac mae hyn yn waith parhaus.

• **Busnes Hyfyw**

Mae Bwrdd y Llywodraethwyr yn fodlon bod gan y Brifysgol a'r Grŵp adnoddau digonol i barhau i weithredu hyd y gellir rhagweld: am y rheswm hwn, parheir i ddefnyddio'r sail busnes hyfyw wrth baratoi'r datganiadau ariannol.

• **Rheolaeth Fewnol**

Bwrdd Llywodraethwyr y Brifysgol sy'n gyfrifol am system rheolaeth ariannol fewnol y Brifysgol ac am adolygu ei effeithiolrwydd. Lluniwyd y system i reoli yn hytrach na dileu'r risg o fethu â chyflawni amcanion busnes ac ni all roi ond sicrwydd rhesymol ac nid absoliwt rhag camddatganiadau neu golledion o bwys.

Mae Bwrdd y Llywodraethwyr o'r farn bod yna broses barhaus ar gyfer canfod, gwerthuso a rheoli risgiau pwysig y Brifysgol, y bu yn ei lle ar gyfer y flwyddyn yn diweddu 31 Gorffennaf 2006 a hyd at y dyddiad y cymeradwywyd yr adroddiad a chyfrifon blynyddol, ei bod yn cael ei hadolygu'n rheolaidd gan Fwrdd y Llywodraethwyr, a'i bod yn cydymffurfio â'r arweiniad rheolaeth fewnol i gyfarwyddwyr ar y Cod Cyfunol fel y bo'n briodol i addysg uwch.

Dirprwywyd cyfrifoldeb dros oruchwylio'r broses rheoli risg i'r Cyfarwyddwr Cyllid. Bydd Bwrdd Rheoli'r Brifysgol yn cwblhau adolygiad blynyddol o'r gofrestr risg gorfforaethol, ac adolygiad chwarterol o'r risgiau allweddol. Caiff risgiau o bwys o dan y lefel hon eu cyflwyno i'r Bwrdd Rheoli i'w hystyried. Bydd y Pwyllgor Archwilio yn derbyn adroddiadau rheolaidd ar reoli risg.

Mae risgiau wedi cael eu blaenoriaethu yn ôl eu tebygolrwydd a'u heffaith.

Cynhwysir rheoli risg yn yr ymarfer cynllunio strategol blynyddol.

Ym mhob cyfarfod o Fwrdd y Llywodraethwyr derbynnir cofnodion y cyfarfod diweddaraf o'r Pwyllgor Archwilio, ac adroddiad gan y Cadeirydd.

Mae'r gwasanaeth archwilio mewnol, sy'n gweithredu yn ôl safonau a ddiffinnir yng Nghod Ymarfer Archwilio CCAUC, yn dylanwadu ar asesiad Bwrdd y Llywodraethwyr o effeithiolrwydd y system rheolaeth fewnol. Seilir y rhaglen archwilio mewnol ar y gofrestr risg gorfforaethol a bydd y Pwyllgor Archwilio a Bwrdd y Llywodraethwyr yn cytuno arni. Bydd yr archwilwyr mewnol yn cyflwyno adroddiadau rheolaidd sy'n cynnwys barn annibynnol ynghylch digonolrwydd ac effeithiolrwydd agweddau penodol ar y system rheolaeth fewnol, ynghyd ag argymhellion ar gyfer gwelliannau.

Mae gwaith y rheolwyr gweithredol o fewn y sefydliad sy'n gyfrifol am ddatblygu a rheoli'r fframwaith rheolaeth fewnol, a sylwadau'r archwilwyr allanol yn eu llythyr rheoli ac adroddiadau eraill, hefyd yn dylanwadu ar asesiad Bwrdd y Llywodraethwyr o effeithiolrwydd y system rheolaeth fewnol

Hwylusir rheolaeth ariannol fewnol gan ofynion wedi'u diffinio a'u ffurfioli'n glir ar gyfer cymeradwyo a rheoli gwariant sydd wedi'u cynnwys o fewn rheoliadau ariannol cynhwysfawr a gymeradwywyd gan Fwrdd y Llywodraethwyr.

Drwy orchymyn y Bwrdd

Dr P Noyes
Is-Ganghellor

CYFRIFOLDEBAU BWRDD LLYWODRAETHWYR PRIFYSGOL CYMRU, CASNEWYDD

Yn unol â Deddf Diwygio Addysg 1988, mae Bwrdd Llywodraethwyr y Brifysgol yn gyfrifol am weinyddu a rheoli busnes y Brifysgol a'i his-gwmnïau ac mae gofyn iddo gyflwyno datganiadau ariannol archwiliedig ar gyfer pob blwyddyn ariannol.

Bwrdd y Llywodraethwyr sy'n gyfrifol am gadw cyfrifon priodol sy'n datgelu sefyllfa ariannol y Brifysgol a'r Grŵp â chywirdeb rhesymol ar unrhyw adeg, ac sy'n galluogi'r Bwrdd i sicrhau bod y datganiadau ariannol yn cael eu paratoi yn unol â Deddf Diwygio Addysg 1988, y Cyfarwyddyd ar Gyfrifon a roddir gan Gyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru, y Datganiad o Arfer Cymeradwy, a safonau cyfrifydda perthnasol eraill. Yn ogystal, o fewn telerau ac amodau'r Memorandwm Ariannol y cytunwyd arno rhwng CCAUC a Bwrdd Llywodraethwyr y Brifysgol, mae gofyn i Fwrdd y Llywodraethwyr, drwy ei ddeiliad swydd dynodedig, baratoi datganiadau ariannol ar gyfer pob blwyddyn ariannol sy'n rhoi darlun gwir a theg o gyflwr busnes y Brifysgol a'r Grŵp ac o'r gwarged neu ddiffyg a llifoedd arian am y flwyddyn honno.

Wrth beri i'r datganiadau ariannol gael eu paratoi, rhaid i Fwrdd y Llywodraethwyr sicrhau bod:

- polisïau cyfrifydda addas yn cael eu dewis a'u cymhwyso'n gyson;
- barnau ac amcangyfrifon yn cael eu gwneud sy'n rhesymol a doeth;
- safonau cyfrifydda cymwys wedi cael eu dilyn, yn amodol ar ddatgelu ac egluro unrhyw wyriadau o bwys yn y datganiadau ariannol;
- datganiadau ariannol yn cael eu paratoi ar sail busnes hyfyw oni bo'n amhriodol tybio y bydd y Brifysgol a'r Grŵp yn parhau i weithredu.

Mae Bwrdd y Llywodraethwyr wedi cymryd camau rhesymol i:

- sicrhau bod arian Cyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru yn cael ei ddefnyddio at y pwrpas y cafodd ei roi yn unig ac yn unol â'r Memorandwm Ariannol â CCAUC ac unrhyw amodau eraill y gall CCAUC eu pennu o bryd i'w gilydd;
- sicrhau bod dulliau rheoli ariannol a rheolaethol priodol yn eu lle i ddiogelu arian cyhoeddus ac arian o ffynonellau eraill;
- diogelu asedau'r Brifysgol a'r Grŵp ac atal a chanfod twyll;
- sicrhau bod adnoddau a gwariant y Brifysgol a'r Grŵp yn cael eu rheoli mewn ffordd ddarbodus, effeithlon ac effeithiol.

Cyfrifoldeb Bwrdd y Llywodraethwyr yw cynnal a diogelu gwefan y Brifysgol. Nid yw'r gwaith a wneir gan yr archwilwyr yn cynnwys rhoi ystyriaeth i'r materion hyn ac, felly, nid yw'r archwilwyr yn derbyn unrhyw gyfrifoldeb dros newidiadau a all fod wedi cael eu gwneud i'r Datganiadau Ariannol ers iddynt gael eu rhoi iar y wefan.

Gall deddfwriaeth yn y Deyrnas Unedig yn ymwneud â pharatoi a lledaenu datganiadau ariannol fod yn wahanol i ddeddfwriaeth mewn awdurdodaethau eraill.

Drwy orchymyn y Bwrdd

Dr P Noyes
Is-Ganghellor

ADRODDIAD YR ARCHWILYDD ANNIBYNNOL I FWRDD LLYWODRAETHWYR PRIFYSGOL CYMRU, CASNEWYDD

Rydym wedi archwilio datganiadau ariannol ('y datganiadau ariannol') Prifysgol Cymru, Casnewydd am y flwyddyn yn diweddu 31 Gorffennaf 2006 sy'n cynnwys y Cyfrif Incwm a Gwariant Cyfunol, y Mantolenni, y Datganiad Llif Arian Cyfunol, y Datganiad o Gyfanswm yr Enillion a Cholledion Cydnabyddedig a'r nodiadau cysylltiedig. Paratowyd y datganiadau ariannol hyn o dan y confensiwn cost hanesyddol (wedi'i addasu gan ailbrisio rhai asedau sefydlog) ac yn unol â'r polisïau cyfrifydda a nodir yn y Datganiad o Bolisïau Cyfrifydda.

Priod Gyfrifoldebau'r Corff Llywodraethu a'r Archwilwyr

Mae cyfrifoldeb Bwrdd y Llywodraethwyr dros baratoi'r datganiadau ariannol yn unol â'r Cyfarwyddyd ar Gyfrifon a roddir gan Gyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru, y Datganiad o Arfer Cymeradwy – Cyfrifydda ar gyfer Sefydliadau Addysg Bellach ac Uwch, Cyfraith berthnasol y Deyrnas Unedig a'r Safonau Cyfrifydda yn cael ei egluro yn y Datganiad o gyfrifoldebau Bwrdd y Llywodraethwyr.

Ein cyfrifoldeb ni yw archwilio'r datganiadau ariannol yn unol â'r gofynion cyfreithiol a rheoleiddiol perthnasol a Safonau Archwilio Rhyngwladol (Y Deyrnas Unedig ac Iwerddon). Mae'r adroddiad hwn, gan gynnwys y farn, wedi cael ei baratoi ar gyfer Bwrdd Llywodraethwyr y sefydliad yn unig yn unol ag Erthyglau Llywodraeth y sefydliad ac adran 124B o Ddeddf Diwygio Addysg 1988, ac nid at unrhyw ddiben arall. Nid ydym, wrth roi'r farn hon, yn derbyn nac yn cymryd cyfrifoldeb dros unrhyw bwrpas arall nac i unrhyw berson arall y dangosir yr adroddiad hwn iddo neu y gall ddod i'w ddwylo ac eithrio lle y cytunir yn benodol ar hyn drwy gael ein caniatâd ymlaen llaw mewn ysgrifen.

Rydym yn adrodd i chi ein barn ar p'un a yw'r datganiadau ariannol yn rhoi darlun gwir a theg ac a ydynt wedi'u paratoi'n briodol yn unol â'r Cyfarwyddyd ar Gyfrifon a roddwyd gan Gyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru ac â'r Datganiad o Arfer Cymeradwy – Cyfrifydda ar gyfer Sefydliadau Addysg Bellach ac Uwch. Rydym hefyd yn adrodd ein barn, ym mhob ffordd bwysig, ar p'un a yw'r gwariant o grantiau Cyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru a chronfeydd eraill o bob ffynhonnell a weinyddir gan y sefydliad at ddibenion penodol wedi cael ei gymhwyso'n briodol at y dibenion hynny, ac, os yn briodol, wedi cael ei reoli yn unol â'r holl ddeddfwriaeth berthnasol, ac a yw incwm, yn ein barn ni, wedi cael ei gymhwyso ym mhob ffordd bwysig yn unol â'r memorandwm ariannol â Chyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru. Rydym hefyd yn adrodd i chi os nad yw'r sefydliad, yn ein barn ni, wedi cadw cyfrifon priodol, os nad yw'r cyfrifon yn gyson â'r datganiadau ariannol, neu os nad ydym wedi derbyn yr holl wybodaeth ac esboniadau sydd eu hangen arnom ar gyfer ein harchwiliad.

Darllenwn y wybodaeth arall yn y Datganiadau Ariannol ac ystyriwn y goblygiadau ar gyfer ein hadroddiad os deuwn i wybod am unrhyw gamddatganiadau neu anghysondebau o bwys â'r datganiadau ariannol. Nid yw'r wybodaeth arall yn cynnwys ond Adroddiad Bwrdd y Llywodraethwyr a'r Datganiad ar Reolaeth Gorfforaethol.

Rydym hefyd yn adolygu'r datganiad o reolaeth fewnol a gynhwysir fel rhan o'r datganiad ar

Reolaeth Gorfforaethol a rhoddwn sylwadau os yw'r datganiad yn anghyson â'n gwybodaeth am y sefydliad a'r grŵp. Nid oes gofyn i ni ystyried a yw'r datganiad ar reolaeth fewnol yn cwmpasu'r holl risgiau a dulliau rheoli, nac i roi barn ar effeithiolrwydd gweithdrefnau rheolaeth gorfforaethol y sefydliad na'i weithdrefnau risg a rheoli. Ystyriwn y goblygiadau ar gyfer ein hadroddiad os deuwn i wybod am unrhyw gamddatganiadau neu anghysondebau o bwys â'r datganiadau ariannol. Nid ydym yn gyfrifol am unrhyw wybodaeth arall.

Sail ein barn archwilio

Cynhaliwyd ein harchwiliad yn unol â'r Safonau Archwilio Rhyngwladol (Y DU ac Iwerddon) a gyhoeddwyd gan y Bwrdd Arferion Archwilio a'r Cod Ymarfer ar Archwilio a gyhoeddwyd gan Gyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru. Mae archwiliad yn cynnwys archwilio, ar sail prawf, y dystiolaeth sy'n berthnasol i symiau a datgeliadau yn y datganiadau ariannol. Mae hefyd yn cynnwys asesiad o'r amcangyfrifon a'r barnau arwyddocaol a wnaed gan Fwrdd y Llywodraethwyr wrth baratoi'r datganiadau ariannol, ac o a yw'r polisïau cyfrifydda yn briodol i amgylchiadau'r grŵp, wedi eu cymhwyso'n gyson a'u datgelu'n ddigonol.

Rydym wedi cynllunio a chyflawni ein harchwiliad er mwyn casglu'r holl wybodaeth a'r esboniadau a oedd yn angenrheidiol yn ein barn ni er mwyn i ni gael digon o dystiolaeth i roi sicrwydd rhesymol nad oes camddatganiad o bwys yn y datganiadau ariannol, boed hynny wedi ei achosi gan dwyll neu afreoleidd-dra neu gamgymeriad arall. Wrth lunio ein barn, rydym hefyd wedi gwerthuso pa mor ddigonol yn gyffredinol y cyflwynwyd y wybodaeth yn y datganiadau ariannol.

Barn

Yn ein barn ni:

i. mae'r datganiadau ariannol yn rhoi darlun teg a chywir o gyflwr busnes y sefydliad a'r grŵp ar 31 Gorffennaf 2006, ac o warged incwm dros wariant a llifoedd arian am y flwyddyn a ddaeth i ben ac fe'u paratowyd yn gywir yn unol â'r Cyfarwyddyd ar Gyfrifon a gyhoeddwyd gan Gyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru a'r Datganiad o Arfer Cymeradwy – Cyfrifydda ar gyfer Sefydliadau Addysg Bellach ac Uwch, ac Arferion Cyfrifydda a Dderbynnir yn Gyffredinol y Deyrnas Unedig;

ii. ym mhob ffordd bwysig, mae gwariant o grantiau Cyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru a chronfeydd eraill o bob ffynhonnell a weinyddir gan y sefydliad at ddibenion penodol wedi cael ei gymhwyso'n briodol at y dibenion hynny, ac, os yn briodol, wedi cael ei reoli yn unol â'r holl ddeddfwriaeth berthnasol;

iii. ym mhob ffordd bwysig, mae incwm wedi cael ei gymhwyso yn unol â statudau'r sefydliad a lle y bo'n briodol yn unol â'r memorandwm ariannol â Chyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru.

PricewaterhouseCoopers LLP
Cyfrifwyr Siartredig ac Archwilwyr Cofrestredig
Caerdydd
14 Rhagfyr 2006

DATGANIAD O'R PRIF BOLISÏAU CYFRIFYDDA

1. SAIL PARATOI

Mae'r datganiadau ariannol wedi cael eu paratoi'n briodol yn unol â'r Cyfarwyddwyd ar Gyfrifon a gyhoeddwyd gan Gyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru a'r Datganiad o Arfer Cymeradwy – Cyfrifydda ar gyfer Addysg Bellach ac Uwch.

Mae'r Brifysgol wedi mabwysiadu Safon Adrodd Ariannol 17 – Buddion Ymddeol yn ystod y flwyddyn ac mae'r ffigurau cymharol wedi cael eu hailddatgan i adlewyrchu'r newid hwn mewn polisi cyfrifydda mewn perthynas â chostau pensiwn. O ganlyniad i'r newid hwn mewn polisi cyfrifydda cafwyd gostyngiad o £279k mewn costau staff (2005: cynnydd o £70k) a chynnydd o £311k mewn llog sy'n daladwy (2005: 356k), gan arwain at ostyngiad yn y gwarged gweithredol am y flwyddyn o £32k (2005: £426k). Yn ogystal, bu cynnydd o £447k (2005: 2,629k) yn y symiau a godwyd ar y datganiad o gyfanswm yr enillion a cholledion cydnabyddedig.

1.1 SAIL CYFRIFYDDA

Paratowyd y datganiadau ariannol yn unol â'r confensiwn cost hanesyddol, wedi'i addasu ar gyfer rhai prisiadau o asedau sefydlog.

1.2 SAIL CYFUNO

Mae'r datganiadau ariannol cyfunol yn cyfuno datganiadau ariannol y Brifysgol, ei holl is-gwmnïau, Cymdeithas Amgylcheddol Allt-yr-yn a Chaerllion ac Undeb y Myfyrwyr am y flwyddyn yn diweddu 31 Gorffennaf 2006. Mabwysiadwyd polisïau cyfrifydda unffurf drwy'r Grŵp.

Mae canlyniadau Cymdeithas Amgylcheddol Allt-yr-yn a Chaerllion ac Undeb y Myfyrwyr yn cael eu cyfuno â chanlyniadau Grŵp y Brifysgol o ganlyniad i'r lefel o reolaeth a ymarferir.

2. CYDNABOD INCWM

Mae incwm o waddolion a rhoddion penodol, grantiau ymchwil, contractau a gwasanaethau eraill a ddarperir yn cael ei gynnwys i'r graddau yr aed i wariant yn ystod y flwyddyn, ynghyd ag unrhyw gyfraniadau cysylltiedig tuag at orbenion.

Mae'r holl incwm o adneuon tymor-byr a buddsoddi asedau gwaddol yn cael ei gredydu i'r Cyfrif Incwm a Gwariant ar sail dderbyniadwy.

Mae grantiau rheolaidd gan y Cynghorau Cyllido yn cael eu cydnabod yn y cyfnod y gellir eu derbyn.

Mae grantiau an-rheolaidd gan y Cynghorau Cyllido neu gyrff eraill a dderbynnir mewn perthynas â phrynu neu adeiladu asedau sefydlog yn cael eu trin fel grantiau cyfalaf gohiriedig a'u hamorteiddio yn unol â dibrisiad yn ystod oes yr ased.

3. CYNLLUNIAU PENSIWN

Y ddau brif gynllun pensiwn ar gyfer staff y Brifysgol yw Cronfa Bensiwn Gwent Fwyaf (Torfaen) (CBGF) a Chynllun Pensiwn yr Athrawon (CPA). Cynlluniau buddion diffiniedig wedi'u cyllido yw'r cynlluniau hyn ac maent hwy wedi'u contractio allan o Gynllun Pensiwn Cysylltiedig ag Enillion y Wladwriaeth. Caiff CBGF ei phrisio bob tair blynedd gan actiwari â chymhwyster proffesiynol gan ddefnyddio'r dull rhagamcanu unedau, ac mae cyfradd y cyfraniad sy'n daladwy yn cael ei phennu gan yr Awdurdod Gweinyddu ar sail cyngor yr actiwari. Mae CPA yn cael ei phrisio gan actiwari bob pum mlynedd gan Adran Actiwaraidd y Llywodraeth, gan ddefnyddio'r dull oedran ymaelodi. Mae cyfradd y cyfraniad sy'n daladwy yn cael ei phennu gan

Asiantaeth Pensiwn yr Athrawon ar sail cyngor yr actiwari.

Mewn perthynas â CBGF, mae'r ased neu rwymedigaeth net a gydnabyddir yn y fantolen yn cynrychioli gwerth presennol y rhwymedigaethau diffiniedig o ran buddion ar ôl tynnu gwerth teg asedau'r cynllun. Defnyddir cyfraddau marchnad terfynol i fesur asedau'r cynllun ac mae rhwymedigaethau pensiwn yn cael eu mesur gan ddefnyddio'r dull rhagamcanu unedau a'u disgowntio ar y gyfradd adennill gyfredol ar fondiau corfforaethol ansawdd uchel o gyfnodau cyfwerth. Mae'r cynnydd yng ngwerth presennol y rhwymedigaeth y disgwylir iddo godi o wasanaeth staff yn ystod y flwyddyn yn cael ei godi ar gostau staff. Codir am yr adenillion disgwyliedig ar asedau'r cynllun a'r cynnydd yn ystod y flwyddyn yng ngwerth presennol rhwymedigaethau'r cynllun sy'n codi o dreigl amser fel traul llog. Cydnabyddir enillion a cholledion actiwaraidd yn y datganiad o gyfanswm yr enillion a cholledion cydnabyddedig.

Nid yw'n bosibl dweud beth yw cyfran y Brifysgol o asedau a rhwymedigaethau gwaelodol y CPA. Felly, fel y caniatair gan SAA 17, cyfrifir am y CPA fel cynllun cyfrannu diffiniedig lle mae'r cyfraniadau sy'n cronni yn cael eu codi ar gostau staff yn ystod y flwyddyn.

4. ASEDAU ANNIRIAETHOL

4.1 Ewyllys Da

Mae ewyllys da sy'n codi gyda chyfuno, sy'n cynrychioli'r gwahaniaeth rhwng y pris prynu a gwerth teg asedau net a gafwyd, yn cael ei ddatgan am y gost wedi tynnu swm am amorteiddiad. Cyfrifir amorteiddiad i ddiddymu cost ewyllys da, ar sail linol, dros ei hoes fuddiol amcangyfrifedig o 10 mlynedd.

Codir blwyddyn lawn o dâl amorteiddiad yn ystod blwyddyn y prynu ac ni chodir unrhyw dâl yn ystod blwyddyn y gwaredu.

5. ASEDAU SEFYDLOG DIRIAETHOL

5.1 Tir ac Adeiladau

Mae'r Brifysgol wedi manteisio ar ddarpariaethau trosiannol SAA 15 a chedwir asedau am eu swm ar bapur (yn amodol ar y gofyniad i roi prawf arnynt am amhariad os yw'n ymddangos y gall amhariad fod wedi digwydd). Nid yw'r prisiad olaf a wnaed, ar 31 Gorffennaf 1997 gan Wasanaeth Syrfewyr Siartredig y Prisiwr Dosbarth, wedi cael ei ddiweddaru.

Mae tir yn rhydd-ddaliadol ac nid yw'n cael ei ddibrisio oherwydd yr ystyrir bod ganddo oes fuddiol ddiderfyn. Caiff adeiladau eu dibrisio, ar sail linol, yn ystod eu hoes fuddiol ddisgwyliedig o 50, 25 neu 10 mlynedd.

5.2 Gwaredu Tir ac Adeiladau

Gall tir ac adeiladau a drosglwyddwyd o'r Awdurdod Lleol neu sydd wedi cael eu hariannu gan arian trysorlys gael eu gwaredu, ond rhaid i'r Brifysgol gael caniatâd CCAUC i gadw'r enillion, fel y nodir yn y Memorandwm Ariannol.

5.3 Cyfarpar

Mae cyfarpar sy'n costio llai na £5,000 yr eitem unigol neu grŵp o eitemau cysylltiedig yn cael ei ddiddymu yn y flwyddyn y'i ceir. Caiff yr holl gyfarpar arall ei gyfalafu.

Mae cyfarpar wedi'i gyfalafu yn cael ei gynnwys am y gost a'i ddibrisio, ar sail linol yn ystod ei oes fuddiol ddisgwyliedig, fel a ganlyn:

Cyfarpar cyfrifiadurol a cherbydau modur - 5 mlynedd
Cyfarpar cyffredinol, gosodion a ffitiadau - 7 mlynedd

Codir blwyddyn lawn o dâl dibrisiad yn ystod y flwyddyn y prynir y cyfarpar ac ni chodir unrhyw dâl yn ystod y flwyddyn y'i gwaredir.

5.4 Asedau wedi'u Hariannu gan Grant Cyfalaf

Os prynir asedau sefydlog â chymorth grantiau, cânt eu cyfalafu a'u dibrisio fel uchod. Caiff y grantiau cysylltiedig eu trin fel grantiau cyfalaf gohiriedig a'u rhyddhau i incwm yn ystod oes fuddiol ddisgwyliedig yr ased.

5.5 Asedau sy'n Cael eu Hadeiladu

Mae asedau sydd yn y broses o gael eu hadeiladu ar ddiwedd y flwyddyn yn cael eu cynnwys am y gost (gan gynnwys llog wedi'i gyfalafu lle bo'n briodol). Ni ddarperir unrhyw ddibrisiad ar gyfer yr asedau hyn hyd nes iddynt gael eu cwblhau.

6. CRONFA AILBRISIO

Tir ac Adeiladau

Ar 31 Gorffennaf 1997, cafodd ystad gyfan y Brifysgol ei hailbrisio ac felly mae'r gronfa ailbrisio yn cynrychioli'r gwahaniaeth rhwng y gost hanesyddol a'r prisiad o'r holl dir ac adeiladau ar y dyddiad hwn, wedi tynnu unrhyw fenthyciadau tymor-hir a etifeddwyd.

Cyn y dyddiad hwn, roedd y gronfa ailbrisio yn cynrychioli'r tir ac adeiladau a etifeddwyd oddi wrth yr Awdurdod Lleol adeg corffori. Cyfrifwyd y gwerth ar 1 Ebrill 1992, wedi tynnu unrhyw fenthyciadau tymor-hir a etifeddwyd. Mae'r asedau a etifeddwyd wed cael eu dibrisio, lle bo'n briodol, bob blwyddyn ac mae'r symiau cyfatebol wedi cael eu rhyddhau o'r gronfa ailbrisio i'r gronfa Incwm a Gwariant.

7. ARIAN TRAMOR

Caiff trafodion mewn arian tramor eu trosi ar y gyfradd gyfnewid sydd mewn grym ar y dyddiad y gwneir y trafodion. Caiff asedau a rhwymedigaethau ariannol eu trosi ar y gyfradd sydd mewn grym ar ddiwedd y flwyddyn.

8. BUDDSODDIADAU

Cynhwysir buddsoddiadau asedau gwaddol yn y fantolen am y gost neu am werth y farchnad os oes gwahaniaeth sylweddol.

Cynhwysir buddsoddiadau tymor-byr yn y fantolen ar yr isaf o'u cost wreiddiol a gwerth gwireddadwy net.

9. STOCIAU

Caiff stociau eu prisio ar yr isaf o'u cost a gwerth gwireddadwy net.

10. CYNNAL A CHADW

Mae cost gwaith cynnal a chadw rheolaidd yn cael ei chodi ar y Cyfrif Incwm a Gwariant. Caiff costau gwaith adnewyddu a chynnal a chadw mawr eu cyfalafu a'u hamorteiddio ar sail linol yn ystod eu hoes economaidd lle mae'r gost adnewyddu neu gynnal a chadw yn adfer buddion economaidd yr ased cysylltiedig.

11. TRETHIANT

Mae'r Brifysgol yn elusen wedi'i heithrio o fewn ystyr atodlen 2 o Ddeddf Elusennau 1993 ac fel y cyfryw mae'n elusen o fewn ystyr adran 506 (1) o Ddeddf Treth Incwm a Threth Gorfforaeth 1988. Felly mae'n bosibl bod y Brifysgol wedi'i heithrio o dalu treth mewn perthynas ag incwm neu enillion cyfalaf a dderbynnir o fewn y categorïau a gwmpesir gan adran 505 o Ddeddf 1988 neu adran 256 o Ddeddf Trethu Enillion Trethadwy 1992, i'r graddau y mae'r fath incwm neu enillion yn cael eu defnyddio at ddibenion elusennol yn unig.

Nid yw'r Brifysgol wedi'i heithrio o dalu Treth ar Werth. Sut bynnag, mae gan y Brifysgol gytundeb â Chyllid a Thollau Ei Mawrhydi i adennill rhan o'r TAW sy'n daladwy.

Mae is-gwmnïau'r Brifysgol yn talu Treth Gorfforaeth a TAW yn yr un ffordd ag unrhyw gorff masnachol.

12. DARPARIAETHAU

Cydnabyddir darpariaethau pan fo gan y sefydliad rwymedigaeth gyfreithiol neu adeiladol bresennol o ganlyniad i ddigwyddiad yn y gorffennol, pan fo'n debygol y bydd angen trosglwyddo budd economaidd i gwrdd â'r rhwymedigaeth, a phan ellir gwneud amcangyfrif dibynadwy o swm y rhwymedigaeth.

13. PRYDLESAU

Caiff taliadau prydles weithredol eu codi ar y Cyfrif Incwm a Gwariant yn y flwyddyn y maent yn gysylltiedig â hi.

Caiff asedau sefydlog, a ddelir o dan brydlesau cyllidol neu drefniadau ariannu eraill, a'r rhwymedigaethau prydles cysylltiedig, eu cofnodi yn y fantolen am werth teg yr asedau a brydleswyd ar ddechrau'r brydles. Mae gormodedd y taliadau prydles dros y rhwymedigaethau prydles a gofnodwyd yn cael ei drin fel taliadau cyllidol sy'n cael eu hamorteiddio dros bob cyfnod prydlesu i roi cyfradd codi tâl gyson ar y rhwymedigaethau sy'n weddill.

Cyfrif incwm a gwariant cyfunol
Am y flwyddyn yn diweddu 31 Gorffennaf 2006

	Nodiadau	2005/2006 £000	2004/2005 Ailddatganwyd £000
Gweithrediadau'n Parhau			
Incwm			
Grantiau cyngor cyllido	1	21,622	20,812
Ffioedd dysgu a chontractau addysg	2	6,235	5,582
Grantiau a chontractau ymchwil	3	356	323
Incwm gweithredol arall	4	7,287	6,586
Incwm o waddolion a llog sy'n dderbyniadwy	5	394	481
Cyfanswm Incwm		35,894	33,784
Gwariant			
Costau staff	6	22,318	20,833
Treuliau gweithredol eraill	7	10,913	10,762
Dibrisiad ac amorteiddiad	12 a 13	2,288	2,067
Llog sy'n daladwy	8	311	536
Cyfanswm gwariant	9	35,830	34,198
Gwarged / (diffyg) ar ôl dibrisiad asedau adeg prisio a chyn trethiant		64	(414)
Trethiant	10	-	-
Gwarged / (diffyg) ar ôl dibrisiad asedau adeg prisio a threthiant		64	(414)
Trosglwyddiad i incwm cronedig o fewn gwaddolion	21	(1)	(1)
Gwarged / (diffyg) am y flwyddyn a gadwyd o fewn cronfeydd wrth gefn	24	63	(415)

Datganiad cyfunol o wargedau cost hanesyddol
Am y flwyddyn yn diweddu 31 Gorffennaf 2006

	Nodiadau	2005/2006 £000	2004/2005 Ailddatganwyd £000
Gwarged / (diffyg) ar ôl dibrisiad asedau adeg prisio a threthiant		64	(414)
Gwahaniaeth rhwng y tâl dibrisiad cost hanesyddol a'r tâl dibrisiad gwirioneddol am y flwyddyn a gyfrifwyd ar y swm ailbrisiedig	22	526	526
Gwarged cost hanesyddol ar ôl trethiant		590	112

Datganiad o gyfanswm yr enillion a cholledion cydnabyddedig cyfunol
Am y flwyddyn yn diweddu 31 Gorffennaf 2006

	2005/2006 £000	2004/2005 Ailddatganwyd £000
Gwarged / (diffyg) am y flwyddyn ar ôl trethiant	64	(414)
Colled actiwaraidd am y flwyddyn ar y cynllun pensiwn	(447)	(2,629)
Ad-dalu rhwymedigaethau a etifeddwyd	-	2,571
Cyfanswm yr enillion cydnabyddedig mewn perthynas â'r flwyddyn	(383)	(472)
Addasiad blwyddyn flaenorol (nodyn 24)	(9,095)	-
Cyfanswm y colledion cydnabyddedig ers yr adroddiad blynyddol diwethaf	(9,478)	(472)

Cysoni

Cronfeydd wrth gefn a gwaddolion agoriadol – fel y datganwyd yn flaenorol	32,012	29,429
Addasiad blwyddyn flaenorol (nodyn 24)	(9,095)	(6,040)
	22,917	23,389
Cyfanswm yr enillion cydnabyddedig am y flwyddyn	(383)	(472)
Cronfeydd wrth gefn a gwaddolion terfynol	**22,534**	**22,917**

Mantolenni ar 31 Gorffennaf 2006

		Cyfunol		Prifysgol	
	Nodiadau	2006	2005 Ailddatganwyd	2006	2005 Ailddatganwyd
		£000	£000	£000	£000
Asedau Sefydlog					
Asedau anniriaethol	12	75	-	-	-
Asedau diriaethol	13	35,664	31,441	35,586	31,363
Buddsoddiadau	14	-	-	356	200
		35,739	31,441	35,942	31,563
Buddsoddiadau Asedau Gwaddol	15	86	85	86	85
Asedau Cyfredol					
Stociau	16	46	45	19	18
Dyledwyr	17	2,308	1,915	2,175	1,769
Buddsoddiadau tymor-byr		5,370	10,080	5,370	10,080
Arian yn y banc ac mewn llaw		302	259	2	4
		8,026	12,299	7,566	11,871
Credydwyr: symiau sy'n dod yn ddyledus o fewn blwyddyn	18	(6,633)	(6,985)	(6,533)	(6,908)
Asedau cyfredol net		1,393	5,314	1,033	4,963
Cyfanswm asedau tynnu rhwymedigaethau cyfredol		37,218	36,840	37,061	36,611
Darpariaethau ar gyfer rhwymedigaethau a thaliadau	19	-	(50)	-	(50)
ASEDAU NET heb gynnwys rhwymedigaeth pensiwn		37,218	36,790	37,061	36,561
Rhwymedigaeth Pensiwn	31	(11,855)	(11,572)	(11,855)	(11,572)
ASEDAU NET		25,363	25,218	25,206	24,989
Grantiau cyfalaf gohiriedig	20	2,829	2,301	2,829	2,301
Gwaddolion	21	86	85	86	85
Cronfeydd wrth gefn					
Cronfa refeniw heb gynnwys rhwymedigaethau pension		16,874	16,449	16,754	16,257
Cronfa bensiwn	31	(11,855)	(11,572)	(11,855)	(11,572)
Cronfa refeniw yn cynnwys rhwymedigaethau pensiwn	24	5,019	4,877	4,899	4,685
Cronfa ailbrisio	22	17,392	17,918	17,392	17,918
Cronfa gyfalaf	23	37	37	-	-
Cyfanswm cronfeydd wrth gefn		22,448	22,832	22,291	22,603
CYFANSWM CYLLID		25,363	25,218	25,206	24,989

Cafodd y datganiadau ariannol ar dudalennau 10 i 35 eu cymeradwyo gan Fwrdd y Llywodraethwyr ar 14 Rhagfyr 2006 a'u llofnodi ar ei ran gan y deiliaid swyddi dynodedig a ganlyn:

Mr A Wilkinson	**Dr P Noyes**	**Mr R D S Jones**
Cadeirydd	Is-Ganghellor	Cyfarwyddwr Cyllid

Datganiad llif arian cyfunol
Am y flwyddyn yn diweddu 31 Gorffennaf 2006

	Nodiadau	2005/06 £000	2004/2005 £000
Mewnlif arian net o weithgareddau gweithredu sy'n parhau	27	519	1,814
Adenillion ar fuddsoddiadau a gwasanaethu cyllid	28	394	434
Gwariant cyfalaf a buddsoddi ariannol	28	(5,409)	(1,577)
Caffaeliadau	28	(85)	-
		(4,581)	671
Rheoli adnoddau hylifol	28	4,711	(1,259)
Ariannu	28	-	-
Cynnydd / (gostyngiad) mewn arian yn ystod y flwyddyn		130	(588)

Cysoni llif arian net â symudiad mewn cyllid net

	Nodiadau	2005/2006 £000	2004/2005 £000
Cynnydd / (gostyngiad) mewn arian yn ystod y flwyddyn		130	(588)
Arian (a dynnwyd o) / a roddwyd mewn adnau tymor-byr		(4,710)	1,260
Benthyciadau a ad-dalwyd		-	2,571
Newid mewn cyllid net		(4,580)	3,243
Cyllid net ar 1 Awst	29	10,247	7,004
Cyllid net ar 31 Gorffennaf	29	5,667	10,247

NODIADAU I'R DATGANIADAU ARIANNOL

1. Grantiau Cyngor Cyllido

	2005/2006 £000	2004/2005 £000
Cyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru		
Grant rheolaidd – addysgu	17,389	16,611
Grant rheolaidd – ymchwil	427	426
Grantiau penodol	2,879	2,930
Cyngor Cyllido Addysg Bellach Cymru		
Grant rheolaidd	376	354
Grantiau cyfalaf gohiriedig a ryddhawyd yn ystod y flwyddyn mewn perthynas â:		
Mân weithiau (nodyn 20)	200	114
Cyfarpar (nodyn 20)	351	377
	21,622	20,812

2. Ffioedd Dysgu a Chontractau Addysg

	2005/2006 £000	2004/2005 £000
Addysg Uwch:		
DU amser-llawn	3,392	3,068
DU rhan-amser	1,556	1,491
Myfyrwyr Undeb Ewropeaidd (UE) (heb gynnwys DU)	126	97
Myfyrwyr nid-UE	1,008	731
Addysg Bellach:		
DU rhan-amser	-	1
Arall:		
Ffioedd cyrsiau byr	153	194
	6,235	5,582

3. Grantiau a Chontractau Ymchwil

	2005/2006 £000	2004/2005 £000
Cynghorau Ymchwil	43	27
Elusennau'r DU	13	15
Cyllidwyd gan Lywodraeth y DU	248	238
Cyllidwyd gan Lywodraeth yr UE	35	37
Diwydiant y DU	17	6
	356	323

NODIADAU I'R DATGANIADAU ARIANNOL Parhad…

4. Incwm Gweithredol Arall

	2005/2006 £000	2004/2005 £000
Gwasanaethau eraill a ddarparwyd:		
Diwydiant, masnach neu gorfforaeth gyhoeddus yn y DU	358	308
Llywodraeth ganolog a lleol y DU	1,490	1,090
Ffynonellau eraill yn y DU	93	78
Cyrff Llywodraeth yr UE	1,741	1,604
Tramor arall	332	584
Neuaddau, arlwyo a chynadleddau	2,287	2,046
Incwm cyffredinol arall:		
Undeb y Myfyrwyr	537	501
Arall	441	363
Grantiau cyfalaf gohiriedig a ryddhawyd yn ystod y flwyddyn (nodyn 20)	8	12
	7,287	6,586

5. Incwm o Waddolion a Llog sy'n Dderbyniadwy

	2005/2006 £000	2004/2005 £000
Llog ar waddolion penodol (nodyn 21)	3	3
Llog ar adneuon tymor-byr	391	478
Cyfanswm	394	481

6. Staff

	2005/2006 £000	2004/2005 £000
Costau Staff:		
Cyflogau	18,621	17,535
Costau nawdd cymdeithasol	1,358	1,259
Costau pensiwn eraill	2,266	1,967
	22,245	20,761
Symudiad darpariaeth ailstrwythuro net	-	72
	22,245	20,833
Enillion gwasanaeth yn y gorffennol SAA 17 eithriadol (nodyn 31)	(497)	-
Costau ailstrwythuro eithriadol	570	-
	22,318	20,833

NODIADAU I'R DATGANIADAU ARIANNOL Parhad…

6. Staff (parhad)

Manylir isod ar y taliadau'n ymwneud â'r Is-Ganghellor (y deiliad swydd sy'n derbyn y cyflog uchaf):

	2005/2006 £000	2004/2005 £000
Cyflog	157	145
Taliadau cytundebol eraill	-	5
Buddion mewn nwyddau	1	1
	158	151
Cyfraniadau pensiwn	21	20
Cyfanswm taliadau	179	171

Mae'r cyfraniadau pensiwn mewn perthynas â'r Is-Ganghellor a staff eraill ar gyflogau uwch yn ymwneud â chyfraniadau'r cyflogwr i Gynllun Pensiwn yr Athrawon neu Gynllun Pensiwn y Prifysgolion ac fe'u gwneir ar yr un sail ag ar gyfer staff academaidd eraill.

Roedd nifer y staff ar gyflogau uwch, gan gynnwys yr Is-Ganghellor, yr oedd eu taliadau, gan gynnwys cyfraniadau pensiwn y cyflogwr, yn fwy na £70,000 fel a ganlyn:

	2005/2006 Nifer	2004/2005 Nifer
£70,000 - £79,999	2	2
£80,000 - £89,999	1	3
£90,000 - £99,999	2	-
£100,000 - £109,999	-	1
£140,000 - £149,999	1	-
£170,000 - £179,999	1	1

Nifer y staff cyfwerth ag amser-llawn ar gyfartaledd (gan gynnwys staff ar gyflogau uwch)
Yn ôl prif gategori:

	2005/2006 Nifer	2004/2005 Nifer
Adrannau academaidd	333	333
Grantiau a chontractau ymchwil	9	6
Gwasanaethau academaidd	59	60
Neuaddau ac arlwyo	23	23
Adeiladau	83	84
Gweinyddu, gwasanaethau canolog a myfyrwyr	128	131
	635	637

NODIADAU I'R DATGANIADAU ARIANNOL Parhad…

7. Treuliau Gweithredol Eraill

	2005/2006 £000	2004/2005 £000
Adrannau academaidd	4,520	5,036
Grantiau a chontractau ymchwil	178	78
Gwasanaethau academaidd	802	673
Adeiladau gan gynnwys gwaith cynnal tymor-hir	1,847	1,482
Neuaddau, arlwyo a chynadleddau	481	340
Gweinyddu a gwasanaethau canolog	1,731	1,946
Ffôn, ffacs, postio a negesydd	234	252
Tâl archwilwyr		
Gwasanaethau archwilio – allanol *	22	21
Gwasanaethau eraill – allanol	15	9
Drwgddyledion a dyledion amheus	339	63
Rhentolau prydles weithredol ar gyfer cyfarpar	39	59
Costau Campwys Canol y Ddinas a ddiddymwyd	113	213
Colled wrth waredu asedau sefydlog	1	25
Cyfleusterau staff a myfyrwyr:		
Costau Undeb y Myfyrwyr	455	417
Gwasanaethau gyrfaoedd, meddygol a lles	66	65
Neuadd chwaraeon (heb gynnwys gwaith cynnal)	70	83
	10,913	10,762

* Mae tâl yr archwilwyr allanol yn cynnwys £18.0k mewn perthynas â'r Brifysgol (2004/2005: £17.3k).

8. Llog sy'n Daladwy

	2005/2006 £000	2004/2005 Ailddatganwyd £000
Benthyciadau gan yr awdurdod lleol	-	180
Elfen o'r gost pensiwn sy'n llog (nodyn 31)	164	176
Elfen o'r ddarpariaeth ymddeol yn gynnar sy'n llog (nodyn 31)	147	180
	311	536

NODIADAU I'R DATGANIADAU ARIANNOL Parhad…

9. Dadansoddiad o Wariant 2005/2006 yn ôl Gweithgaredd

	Costau Staff £000	Adran ac Amort. £000	Treuliau Gweithredol £000	Llog Arall sy'n Daladwy £000	Cyfanswm £000
Adrannau academaidd	13,260	301	4,698	-	18,259
Gwasanaethau academaidd	1,614	465	802	-	2,881
Neuaddau, arlwyo a chynadleddau	701	180	481	-	1,362
Adeiladau a gwaith cynnal tymor-hir	1,727	1,214	1,847	-	4,788
Gweinyddu, gwasanaethau canolog a myfyrwyr	4,725	128	3,085	311	8,249
Addasiad cost gwasanaeth cyfredol SAA 17	218	-	-	-	218
Costau ailstrwythuro eithriadol heb gynnwys enillion gwasanaeth yn y gorffennol SAA 17 eithriadol	73	-	-	-	73
Cyfanswm gwariant	22,318	2,288	10,913	311	35,830

Talwyd am y tâl dibrisiad gan:

Grantiau cyfalaf gohiriedig a ryddhawyd (nodyn 20)	559
Cronfa ailbrisio a ryddhawyd (nodyn 22)	526
Incwm cyffredinol	1,203
	2,288

10. Trethiant

	2005/2006 £000	2004/2005 £000
Treth Gorfforaeth y DU ar 20%	-	-

11. Gwarged / (Diffyg)

	2005/2006 £000	2004/2005 Ailddatganwyd £000
Gwarged / (diffyg) y Brifysgol am y flwyddyn	135	(436)
(Diffyg) / gwarged a gynhyrchwyd gan is-fentrau	(71)	22
Cyfanswm	64	(414)

12. Asedau Anniriaethol - Ewyllys Da

	Cyfunol £000	Prifysgol £000
Ar 1 Awst 2005	-	-
Ewyllys da yn deillio o brynu'r Ganolfan Dyscovery Gyfyngedig	83	-
Amorteiddiad am y flwyddyn	(8)	-
Ar 31 Gorffennaf 2006	75	-

NODIADAU I'R DATGANIADAU ARIANNOL Parhad …

13. Asedau Diriaethol

CYFUNOL

	Tir ac Adeiladau Rhydd-ddaliadol £000	Asedau'n Cael eu Hadeiladu £000	Cyfarpar, Gosodion a Ffitiadau £000	Cyfanswm £000
Prisiad/Cost				
Ar 1 Awst 2005				
Prisiad	29,853	-	-	29,853
Cost	6,258	346	8,422	15,026
Ychwanegiadau am y gost	1,355	4,115	1,026	6,496
Prynu'r Ganolfan Dyscovery Gyfyngedig	-	-	15	15
Trosglwyddiad i Dir ac Adeiladau	210	(210)	-	-
Gwarediadau	-	-	(136)	(136)
Ar 31 Gorffennaf 2006				
Prisiad	29,853	-	-	29,853
Cost	7,823	4,251	9,327	21,401
Dibrisiad				
Ar 1 Awst 2005	7,207	-	6,231	13,438
Tâl am y flwyddyn	1,290	-	990	2,280
Prynu'r Ganolfan Dyscovery Gyfyngedig	-	-	7	7
Dilëwyd wrth waredu	-	-	(135)	(135)
Ar 31 Gorffennaf 2006	8,497	-	7,093	15,590
Gwerth Net ar Bapur				
Ar 31 Gorffennaf 2006	**29,179**	**4,251**	**2,234**	**35,664**
Ar 31 Gorffennaf 2005	28,904	346	2,191	31,441
Ffynonellau Cyllid:				
Asedau a etifeddwyd	16,079	-	-	16,079
Ariannwyd gan grantiau cyfalaf	2,043	-	786	2,829
Arall	11,057	4,251	1,448	16,756
Gwerth Net ar Bapur ar 31 Gorffennaf 2006	**29,179**	**4,251**	**2,234**	**35,664**

Cafodd y darpariaethau trosiannol a nodir yn SAA 15, Asedau Sefydlog Diriaethol, eu cymhwyso wrth weithredu SAA 15, pan gafodd y gwerthoedd ar bapur adeg ei gweithredu eu cadw.

Ailbrisiwyd tir ac adeiladau ar 31 Gorffennaf 1997, am y gost adnewyddu ddibrisiedig. Cafodd y prisiad ei wneud gan y Prisiwr Dosbarth, gwasanaeth syrfewyr siartredig annibynnol.

NODIADAU I'R DATGANIADAU ARIANNOL Parhad ...

13. Asedau Diriaethol (parhad)

PRIFYSGOL

	Tir ac Adeiladau Rhydd-ddaliadol £000	Asedau'n Cael eu Hadeiladu £000	Cyfarpar, Gosodion a Ffitiadau £000	Cyfanswm £000
Prisiad/Cost				
Ar 1 Awst 2005				
Prisiad	29,853	-	-	29,853
Cost	6,258	346	8,106	14,710
Ychwanegiadau am y gost	1,355	4,115	1,016	6,486
Trosglwyddiad i Dir ac Adeiladau	210	(210)	-	-
Gwarediadau	-	-	(73)	(73)
Ar 31 Gorffennaf 2006				
Prisiad	29,853	-	-	29,853
Cost	7,823	4,251	9,049	21,123
Dibrisiad				
Ar 1 Awst 2005	7,207	-	5,993	13,200
Tâl am y flwyddyn	1,290	-	972	2,262
Dilëwyd wrth waredu	-	-	(72)	(72)
Ar 31 Gorffennaf 2006	8,497	-	6,893	15,390
Gwerth Net ar Bapur				
Ar 31 Gorffennaf 2006	**29,179**	**4,251**	**2,156**	**35,586**
Ar 31 Gorffennaf 2005	28,904	346	2,113	31,363
Ffynonellau Cyllid:				
Asedau a etifeddwyd	16,079	-	-	16,079
Ariannwyd gan grantiau cyfalaf	2,043	-	786	2,829
Arall	11,057	4,251	1,370	16,678
Gwerth Net ar Bapur ar 31 Gorffennaf 2006	**29,179**	**4,251**	**2,156**	**35,586**

Cafodd y darpariaethau trosiannol a nodir yn SAA 15, Asedau Sefydlog Diriaethol, eu cymhwyso wrth weithredu SAA 15, pan gafodd y gwerthoedd ar bapur adeg ei gweithredu eu cadw.

Ailbrisiwyd tir ac adeiladau ar 31 Gorffennaf 1997, am y gost adnewyddu ddibrisiedig. Cafodd y prisiad ei wneud gan y Prisiwr Dosbarth, gwasanaeth syrfewyr siartredig annibynnol.

NODIADAU I'R DATGANIADAU ARIANNOL Parhad …

14. Buddsoddiadau

	Prifysgol 2005/2006 £000	Prifysgol 2004/2005 £000
Buddsoddiadau mewn is-gwmnïau:		
Cost a gwerth net ar bapur		
Ar 1 Awst	200	200
Ychwanegiadau	156	-
Ar 31 Gorffennaf	356	200

Yn ystod y flwyddyn, daeth is-fenter newydd i feddiant y Brifysgol, y Ganolfan Dyscovery Gyfyngedig, am gyfanswm o £156,000. Nodir isod werth teg yr asedau a rhwymedigaethau a gafwyd (sy'n hafal i'w gwerth ar bapur):

	£'000
Asedau sefydlog	8
Stoc	4
Dyledwyr	14
Arian parod	70
Credydwyr	(23)
Asedau net a brynwyd	73
Ewyllys da	83
Pris (arian parod)	156

BUDDSODDIADAU MEWN IS-GWMNÏAU

Cwmni	Prif Weithgareddau	Cyfranddaliadau Cyffredin £1 a Ddyroddwyd	% o Gyfranddaliadau a Ddelir gan y Coleg	Lleoliad Cofrestru a Gweithredu
Mentrau Caerllion a Chasnewydd Cyfyngedig	Segur	2	100%	Cymru a Lloegr
Mentrau Prifysgol Cymru, Casnewydd Cyfyngedig	Cyrsiau byr a gweithgareddau masnachol eraill	200,000	100%	Cymru a Lloegr
Ymgynghorwyr Centurion Cyfyngedig	Gwasanaethau busnes proffesiynol	2	100%	Cymru a Lloegr
Canolfan Dyscovery Gyfyngedig	Gwasanaethau Asesu a Thrin Ynghylch: Anawsterau Byw a Dysgu	8	100%	Cymru a Lloegr

NODIADAU I'R DATGANIADAU ARIANNOL Parhad …

15. Buddsoddiadau Asedau Gwaddol

	Cyfunol a Phrifysgol	
	2006 £000	**2005 £000**
Gweddill ar 1 Awst	85	84
Gwobrau a roddwyd	(2)	(2)
Llog ar gyfrifon gwaddol	3	3
Gweddill ar 31 Gorffennaf	86	85

Cedwir y buddsoddiadau mewn gwarannau llog penodol, £1,000 (2004/2005 £1,000), ac arian parod, £85,000 (2004/2005 £84,000).

16. Stoc

	Cyfunol		Prifysgol	
	2006 £000	**2005 £000**	**2006 £000**	**2005 £000**
Bar ac arlwyo	24	24	19	18
Siopau	22	21	-	-
	46	45	19	18

17. Dyledwyr

	Cyfunol		Prifysgol	
	2006 £000	**2005 £000**	**2006 £000**	**2005 Ailddatgan-wyd £000**
Symiau sy'n dod yn ddyledus o fewn blwyddyn:				
Dyledwyr masnach	1,263	1,194	983	1,005
Symiau sy'n ddyledus gan is-fentrau	-	-	229	145
Dyledwyr eraill	46	87	-	10
Rhagdaliadau ac incwm cronedig	999	634	963	609
	2,308	1,915	2,175	1,769

NODIADAU I'R DATGANIADAU ARIANNOL Parhad ...

18. Credydwyr: symiau sy'n dod yn ddyledus o fewn blwyddyn

	Cyfunol		Prifysgol	
	2006 £000	**2005 £000**	**2006 £000**	**2005 £000**
Gorddrafft Banc	90	176	90	176
Taliadau ymlaen llaw gan y Cynghorau Cyllido	1,272	1,425	1,293	1,425
Taliadau eraill ymlaen llaw	341	103	341	103
Credydwyr masnach	941	1,179	933	1,172
Symiau'n ddyledus i is-fentrau	-	-	47	-
Credydwyr eraill	297	489	297	489
Nawdd cymdeithasol a threthiant arall sy'n daladwy	576	558	570	539
Croniadau ac incwm gohiriedig	3,116	3,055	2,962	3,004
	6,633	6,985	6,533	6,908

19. Darpariaethau ar gyfer rhwymedigaethau a thaliadau

	Cyfunol a Phrifysgol	
	Ailstrwythuro £000	**Fel yr Ailddatganwyd Cyfanswm £000**
Ar 1 Awst 2005	50	50
Gwariant yn ystod y flwyddyn	(50)	(50)
Ar 31 Gorffennaf 2006	-	-

NODIADAU I'R DATGANIADAU ARIANNOL Parhad …

20. Grantiau Cyfalaf Gohiriedig

	Cyfunol a Phrifysgol			
	Cyngor Cyllido		Arall	Cyfanswm
	Mân Weithiau £000	Cyfarpar £000	Cyfarpar £000	£000
Ar 1 Awst 2005	1,415	866	20	2,301
Derbyniwyd yn ystod y flwyddyn	828	242	17	1,087
Rhyddhawyd i incwm:				
Dibrisiad	(200)	(351)	(8)	(559)
Ar 31 Gorffennaf 2006	2,043	757	29	2,829

21. Gwaddolion

	Cyfunol a Phrifysgol
	£000
Ar 1 Awst 2005	85
Gwobrau a roddwyd	(2)
Llog ar gyfrifon gwaddol (nodyn 5)	3
Ar 31 Gorffennaf 2006	86
Yn cynrychioli:	
Cronfeydd gwobrau penodol	86

22. Cronfa Ailbrisio

	Cyfunol a Phrifysgol
	Asedau a Etifeddwyd £000
Ar 1 Awst 2005	17,918
Symudiad yn ystod y flwyddyn:	
Dibrisiad a drosglwyddwyd i'r gronfa refeniw (nodyn 24)	(526)
Ar 31 Gorffennaf 2006	17,392

NODIADAU I'R DATGANIADAU ARIANNOL Parhad ...

23. Cronfa Gyfalaf

Cronfa gyfalaf yn codi o gyfuno cyfrifon Undeb y Myfyrwyr	**£000**
Ar 1 Awst 2005 a 31 Gorffennaf 2006	37

24. Cronfa Refeniw

	Cyfunol	Prifysgol
	£000	**£000**
Ar 1 Awst 2005	13,972	13,725
Addasiad Blwyddyn Flaenorol – derbyniad cymorth rhodd gan is-fenter	-	55
Addasiad Blwyddyn Flaenorol - SAA 17	(9,095)	(9,095)
Gweddill agoriadol wedi'i ailddatgan	4,877	4,685
Symudiadau yn ystod y flwyddyn:		
Gwarged am y flwyddyn	63	135
Colled actiwaraidd am y flwyddyn mewn perthynas â'r cynllun pensiwn	(447)	(447)
Dibrisiad a drosglwyddwyd o'r gronfa ailbrisio (nodyn 22)	526	526
Ar 31 Gorffennaf 2006	5,019	4,899

25. Cytundebau prydles a hurbwrcas

	Cyfunol		**Prifysgol**	
	2006 £000	**2005 £000**	**2006 £000**	**2005 £000**
Prydlesau gweithredol				
Ymrwymiadau prydles weithredol blynyddol mewn perthynas â chyfarpar, ar brydlesau'n dod i ben:				
O fewn un flwyddyn	23	14	23	991
Rhwng un a dwy flynedd	16	16	16	16
Rhwng dwy a phum mlynedd	-	29	-	29
	39	59	39	1,036

Cafodd y brydles gyfarpar ryng-gwmni ei dirwyn ei ben yn ystod y flwyddyn yn diweddu 31 Gorffennaf 2006 ac ni chodwyd unrhyw dâl am y flwyddyn. Cafodd nodion credyd eu codi am y prydlesau a wnaed ers dechrau'r cytundeb prydlesu sy'n dod i gyfanswm o £2,795k.

NODIADAU I'R DATGANIADAU ARIANNOL Parhad ...

26. Ymrwymiadau cyfalaf

	Cyfunol		Prifysgol	
	2006 £000	**2005 £000**	**2006 £000**	**2005 £000**
Ymrwymiadau wedi'u contractio	590	339	590	339
Wedi'u hawdurdodi ond heb eu contractio	1,840	5,962	1,840	5,962
	2,430	6,301	2,430	6,301

27. Cysoni'r gwarged gweithredol cyfunol â'r mewnlif arian net o weithgareddau gweithredu

	2005/2006 £000	**2004/2005 Ailddatganwyd £000**
Gweithrediadau sy'n parhau:		
Gwarged / (diffyg) cyn treth	64	(414)
Dibrisiad (nodyn 13)	2,280	2,067
Amorteiddio ewyllys da (nodyn 12)	8	-
Diddymu costau datblygu ofer	-	168
Colled wrth waredu asedau sefydlog diriaethol	1	25
Grantiau cyfalaf gohiriedig a ryddhawyd i incwm (nodyn 20)	(559)	(503)
Llog sy'n daladwy	311	536
Llog sy'n dderbyniadwy	(394)	(661)
Gostyngiad / (cynnydd) mewn stociau	2	(8)
(Cynnydd) / gostyngiad mewn dyledwyr	(381)	325
(Gostyngiad) / cynnydd mewn dyledwyr a chroniadau	(289)	633
Gostyngiad mewn darpariaethau	(50)	(25)
Cyfraniadau pensiwn yn fwy na chost	(474)	(329)
Mewnlif arian net o weithgareddau gweithredu sy'n parhau	519	1,814

NODIADAU I'R DATGANIADAU ARIANNOL Parhad …

28. Dadansoddiad o lifoedd arian ar gyfer penawdau yn y datganiad llif arian

	2005/2006 £000	2004/2005 £000
Adenillion ar fuddsoddiadau a gwasanaethu cyllid		
Llog a dderbyniwyd	394	503
Llog a dalwyd	-	(249)
Ad-daliad llog CCAUC	-	180
Mewnlif arian net o adenillion ar fuddsoddiadau a gwasanaethu cyllid		
Gwariant cyfalaf a buddsoddi ariannol		
Taliadau i brynu asedau sefydlog diriaethol	(6,496)	(2,591)
Grantiau cyfalaf gohiriedig a dderbyniwyd	1,087	1,014
All-lif arian net o wariant cyfalaf a buddsoddi ariannol		
Caffaeliad		
Prynu is-fenter	(155)	-
Arian parod a ddaeth i law gyda'r is-fenter	70	-
All-lif arian net o'r caffaeliad	(85)	-
Rheoli adnoddau hylifol		
Arian a dynnwyd o / (a roddwyd mewn) cyfrif adnau tymor-byr	4,710	(1,260)
Gwobrau gwaddol a roddwyd	(2)	(2)
Llog ar gronfeydd gwaddol	3	3
Mewnlif / (all-lif) arian net o reoli adnoddau hylifol	4,711	(1,259)
Ariannu		
Ad-dalu prifswm benthyciad Awdurdod Lleol	-	(2,571)
Ad-dalu prifswm CCAUC	-	2,571
Mewnlif arian net o ariannu	-	-

NODIADAU I'R DATGANIADAU ARIANNOL Parhad …

29. Dadansoddiad o newidiadau mewn cyllid net

	Ar 1 Awst 2005 £000	Llifoedd arian £000	Ar 31 Gorff. 2006 £000
Arian yn y banc ac mewn llaw	259	43	302
Arian a ddelir ar gyfer buddsoddiadau gwaddol	84	1	85
Gorddrafft banc	(176)	86	(90)
	167	130	297
Buddsoddiadau tymor-byr	10,080	(4,710)	5,370
	10,247	(4,580)	5,667

30. Trethiant gohiriedig

Nid oedd unrhyw weddillion trethiant gohiriedig, wedi'u darparu neu heb eu darparu, yn y Brifysgol.

Nid yw trethiant gohiriedig wedi cael ei ddarparu yng nghwmnïau eraill y Grŵp oherwydd y bydd y Weithred Gyfamod gollwng elw (sy'n cyfamodi'r elw trethadwy i'r Brifysgol) yn gweithredu yn y fath fodd fel na fydd y rhwymedigaeth treth yn grisialu yn y dyfodol.

31. Cynlluniau pensiwn

Y cynlluniau pensiwn ar gyfer staff y Brifysgol yw Cynllun Pensiwn yr Athrawon (CPA) (staff academaidd), Cynllun Pension y Prifysgolion Cyfyngedig (CPP) (nifer bach o staff yn ymuno â'r Brifysgol sydd eisoes yn aelodau o'r cynllun hwn) a Chronfa Bensiwn Gwent Fwyaf (Torfaen) (CBGF) (staff cymorth).

Cynllun Pensiwn yr Athrawon (CPA)

Cynllun buddion diffiniedig gyda thros 200 o sefydliadau'n aelodau yw CPA. Mae'r holl gyflogwyr yn talu cyfraniadau ar yr un gyfradd, sef 13.5% ar hyn o bryd. Disgwylir y bydd y gyfradd gyfrannu hon yn codi i 14.1% o ganlyniad i'r prisiad actiwaraidd ar 31 Mawrth 2004.

Cynllun Pensiwn y Prifysgolion (CPP)

Cynllun buddion diffiniedig gyda thros 200 o sefydliadau'n aelodau yw CPP. Mae'r holl gyflogwyr yn talu cyfraniadau ar yr un gyfradd, sef 14% ar hyn o bryd.

Nid yw'n bosibl dweud beth yw cyfran y Brifysgol o asedau a rhwymedigaethau gwaelodol y ddau gynllun uchod ac felly cyfrifir am gyfraniadau i'r cynlluniau fel pe baent hwy'n gynlluniau cyfrannu diffiniedig.

NODIADAU I'R DATGANIADAU ARIANNOL Parhad …

31. Cynlluniau pensiwn (parhad)

Y gost a gydnabuwyd o fewn gwarged y Brifysgol am y flwyddyn yn y cyfrif Incwm a Gwariant yw:

	2005/2006	**2004/2005**
		Ailddatganwyd
	£'000	**£'000**
Cost ar gyfer CPA	1,038	905
Cost ar gyfer CPP	14	16
Cost ar gyfer CBGF	717	907
	1,769	1,828

Mae'r tybiaethau a data eraill sy'n cael yr effaith fwyaf arwyddocaol ar y lefelau o gyfraniadau fel a ganlyn:

	CPA	CPP
Prisiadau actiwaraidd diweddaraf	31 Mawrth 2004	31 Mawrth 2005
Adenillion blynyddol ar fuddsoddiadau	6.5%	4.5%
Codiadau blynyddol yn y raddfa gyflogau	4.5%	3.9%
Codiadau blynyddol mewn pensiwn	-	2.9%
Gwerth marchnad yr asedau ar ddyddiad y prisiad diwethaf	£163.2400M	£21,740M
Diffyg asedau ar ddyddiad y prisiad diwethaf	£3.260M	£6,568M
Y gyfran o fuddion cronedig yr aelodau y mae'r prisiad actiwaraidd o'r asedau yn cwrdd â hi	98%	77%

Cronfa Bensiwn Gwent Fwyaf (Torfaen) (CBGF)

Cynllun pensiwn llywodraeth leol sy'n cwrdd â'r diffiniad o gynllun buddion diffiniedig yw CBGF. Gwnaed y prisiad actiwaraidd llawn diwethaf ar 31 Mawrth 2004, felly mae'r actiwari wedi rholio ymlaen ei brisiad ar gyfer y Brifysgol er mwyn cydymffurfio â gofynion Safon Adrodd Ariannol 17 (SAA 17).

Y prif dybiaethau a ddefnyddiwyd gan yr actiwari oedd:

	2005/2006	**2004/2005**	**2003/2004**
Cyfradd chwyddiant	3.0%	2.7%	2.8%
Cyfradd y cynnydd mewn cyflogau	4.5%	4.2%	3.8%
Cyfradd y cynnydd mewn pensiynau	3.0%	2.7%	2.8%
Cyfradd ddisgowntio	5.1%	5.0%	5.7%

NODIADAU I'R DATGANIADAU ARIANNOL Parhad …

31. Cynlluniau pensiwn (parhad)

Y gyfradd adenillion ddisgwyliedig, yr asedau a phrisiad y cynllun ar 31 Gorffennaf 2006 yw:

	Y gyfradd adenillion dymor-hir ddisgwyliedig ar 31 Gorff. 2006	Gwerth ar 31 Gorff. 2006	Y gyfradd adenillion dymor-hir ddisgwyliedig ar 31 Gorff. 2005	Gwerth ar 31 Gorff. 2005	Y gyfradd adenillion dymor-hir ddisgwyliedig ar 31 Gorff. 2004	Gwerth ar 31 Gorff. 2004
	%	£'000	%	£'000	%	£'000
Soddgyfrannau	7.0	15,495	7.5	12,834	7.5	9,998
Bondiau'r Llywodraeth	4.4	1,316	4.4	1,130	5.0	863
Bondiau eraill	5.1	1,316	5.0	1,146	5.7	863
Eiddo	6.0	177	6.5	164	6.5	127
Eraill	4.5	1,336	4.75	1,097	4.5	837
Cyfanswm gwerth marchnad yr asedau		19,640		16,371		12,688
Gwerth presennol rhwymedigaethau'r cynllun		(28,445)		(24,90 2)		(18,61 2)
Diffyg yn y cynllun		(8,805)		(8,531)		(5,924)

Mae'r rhwymedigaethau heb eu cyllido mewn perthynas â buddion ychwanegol sy'n codi o ganlyniad i ymddeoliadau cynnar wedi cael eu hepgor yn briodol o'r uchod. Dadansoddir y rhain ar wahân isod.

Mae'r symiau a gydnabuwyd yn natganiadau ariannol cyfunol y Brifysgol ar 31 Gorffennaf 2005 fel a ganlyn:

Dadansoddiad o'r symiau a godwyd ar y cyfrif incwm a gwariant:		2005/2006 £'000	2005/2006 Ymddeoliad Cynnar £'000	2004/2005 £'000	2004/2005 Ymddeoliad Cynnar £'000
Gweithredol	- Cost wasanaeth gyfredol	1,214	-	907	-
	- Cost wasanaeth yn y gorffennol a chwtogiad	(497)	-	-	-
		717	-	907	-
Cyllid	- Adenillion disgwyliedig ar asedau	1,106	-	928	-
	- Llog ar rwymedigaethau pensiwn	(1,270)	(147)	(1,104)	(180)
		(164)	(147)	(176)	(180)

Dadansoddiad o'r swm a gydnabuwyd yn y datganiad o gyfanswm yr enillion a cholledion cydnabyddedig:	2005/2006 £'000	2005/2006 Ymddeoliad Cynnar £'000	2004/2005 £'000	2004/2005 Ymddeoliad Cynnar £'000
Adenillion gwirioneddol tynnu adenillion disgwyliedig ar asedau	1,397	-	1,962	-
Colled a brofwyd o rwymedigaethau	(734)	-	(668)	(8)
Newid mewn tybiaethau	(1,052)	(58)	(3,655)	(260)
Cyfanswm y golled actiwaraidd a gydnabuwyd	(389)	(58)	(2,361)	(268)

NODIADAU I'R DATGANIADAU ARIANNOL Parhad …

31. Cynlluniau pensiwn (parhad)

Cyfanswm y symudiad yng nghyfran y Brifysgol o'r diffyg yn y cynllun yn ystod y flwyddyn:	**2005/2006** £'000	**2005/2006 Ymddeoliad Cynnar** £'000	**2004/2005** £'000	**2004/2005 Ymddeoliad Cynnar** £'000
Diffyg yn y cynllun ar 1 Awst	(8,531)	(3,041)	(5,924)	(2,992)
Symudiad yn ystod y flwyddyn				
- Cost wasanaeth gyfredol	(1,214)	-	(907)	-
- Traul gyllidol net	(164)	(147)	(176)	(180)
- Enillion gwasanaeth yn y gorffennol	497	-	-	-
- Cyfraniadau	996	196	837	399
- Colled actiwaraidd	(389)	(58)	(2,361)	(268)
Diffyg yn y cynllun ar 31 Gorffennaf	(8,805)	(3,050)	(8,531)	(3,041)

Dangosodd y prisiad actiwaraidd llawn o CBGF ar 31 Mawrth 2004 ddiffyg o £522.5M. Cytunwyd gyda'r ymddiriedolwyr y byddid yn cynyddu cyfraniadau o 210% i 232% o gyfraniadau'r staff, sef o 12.6% i 13.9%. Byddid yn gwneud hyn dros gyfnod o bedair blynedd gan ddechrau gyda 12.9% o 1 Ebrill 2005; 13.3% o 1 Ebrill 2006; 13.6% o 1 Ebrill 2007; yna 13.9% o 1 Ebrill 2008.

Mae'r enillion gwasanaeth yn y gorffennol eithriadol o £497k wedi codi o newid yn y rheoliadau Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol sy'n caniatâu i aelodau gymryd lwmp-swm mwy na'r 3/80 safonol drwy gymudo rhan o'u pensiwn. Mae hyn yn llai costus i'r cynllun a chymerwyd y bydd 50% o'r aelodau yn manteisio ar y dewis hwn.

Symiau a gydnabuwyd yn y datganiad o gyfanswm yr enillion a cholledion cydnabyddedig:		**2005/2006**	**2004/2005**
Adenillion gwirioneddol tynnu adenillion disgwyliedig ar asedau	- Swm	£1,397K	£1,962K
	- Canran o asedau'r cynllun	7.1%	12.0%
Enillion a cholledion a brofwyd o rwymedigaethau	- Swm	(£734k)	(£668K)
	- Canran o asedau'r cynllun	(2.6%)	(2.7%)
Cyfanswm	- Swm	(£447K)	(£2,629K)
	- Canran o asedau'r cynllun	(2.3%)	(16.0%)

32. Trafodion â phartïon cysylltiedig

Oherwydd natur gwaith y Brifysgol a chyfansoddiad Bwrdd y Llywodraethwyr (y mae ei aelodau'n dod o gyrff lleol yn y sectorau cyhoeddus a phreifat), mae'n bosibl y gallai trafodion ddigwydd gyda chyrff y mae gan aelod o Fwrdd y Llywodraethwyr fuddiannau ynddynt. Caiff yr holl drafodion gyda chyrff y gall fod gan aelod o Fwrdd y Llywodraethwyr fuddiannau ynddynt eu cynnal hyd braich ac yn unol â rheoliadau ariannol a gweithdrefnau caffael arferol y Brifysgol. Ni chanfuwyd unrhyw drafodion y dylid eu datgelu o dan Safon Adrodd Ariannol 8 – Datgelu Partïon Cysylltiedig.

Mae'r Brifysgol wedi manteisio ar yr eithriad o dan SAA 8 i beidio â datgelu trafodion gydag endidau eraill yn yr un grŵp.

NODIADAU I'R DATGANIADAU ARIANNOL Parhad ...

33. Cronfa Caledi a Bwrsarïau Myfyrwyr Aeddfed

Incwm	**2005/2006 £**	**2004/2005 £**
Grant Cyngor Cyllido	458,300	463,883
Ad-dalu benthyciadau	80	510
Llog	2,647	3,792
Incwm amrywiol	1,620	-
	462,647	468,185
Gwariant		
Grantiau	461,731	417,371
Benthyciadau	430	7,092
Cwponau bwyd	-	1,000
Cyfarpar arbennig	-	50
Ffioedd dysgu	667	45,059
Ffioedd meddygol	-	7,820
Ffi weinyddu	8,300	11,913
Manion	-	3,606
Taliadau banc	282	406
	471,410	494,317
Gweddill heb ei wario ar 1 Awst	10,389	36,521
Gweddill heb ei wario ar 31 Gorffennaf	1,626	10,389

Cronfa Hyfforddiant Athrawon

Incwm	**2005/2006 £**	**2004/2005 £**
Grant y Cyngor Cyllido	792,450	792,200
Gwariant		
Dosbarthwyd i fyfyrwyr	792,450	792,200
Gweddill heb ei wario ar 31 Gorffennaf	-	-

Mae'r Gronfa Caledi a Bwrsarïau Myfyrwyr Aeddfed a'r Gronfa Hyfforddiant Athrawon yn cael eu cynnal drwy gyfrif ar wahân sy'n ennill llog, gyda Banc y National Westminster. Mae'r grantiau ar gael i fyfyrwyr yn unig, ac unig swyddogaeth y Brifysgol yw gweithredu fel asiant talu. Rheolir y trafodion hyn ar sail annibynnol ac nid adlewyrchir hwy yn y prif ddatganiadau a ddangosir ar dudalennau 13-16.